

Autor: Predrag Vujević dipl. ing. agr.

Fotografije: Tvrko Jelačić dipl.ing.agr.

Novi trendovi u uzgoju marelica

Marelica je voćna vrsta koja je slabo zastupljena u našim intenzivnim nasadima. Glavni su problemi u suvremenoj proizvodnji marelica proljetno izmrzavanje, apopleksija i nedostatak odgovarajućih podloga.

Odumiranje stabala marelice (apopleksija) jedan je od glavnih problema u uzgoju ove voćne vrste. Za tu pojavu postoji nekoliko uzročnika koji najčešće nastaju uslijed utjecaja ekoloških uvjeta. Osim kasnih proljetnih mrazova zbog kojih izmrzavaju cvjetovi često dolazi i do pojave naglih temperaturnih kolebanja zbog kojih dolazi do raspucavanja kore debla. Takva mjesta raspucane kore su podložna napadu raznih patogena pa takva stabla najčešće propadaju.

Od bioloških čimbenika najveći utjecaj ima provođenje uzgojnih mjera prilikom zasnivanja i održavanja nasada. Neželjene promjene možemo umanjiti samo preventivnim djelovanjem i provođenjem suvremenih tehnoloških postupaka. Važno je odabrati prikladan položaj za sadnju i posaditi kvalitetan sadni materijal na odgovarajućoj podlozi.

Prema najnovijim istraživanjima dobri rezultati postignuti su na nekoliko podloga različite bujnosti: WaxWa , WaVit, Rubira Montclar i St. Julien A. Najmanju bujnost ima podloga WaVit na

Suvremeni nasad marelice prekriven PVC folijom.

kojoj stabla imaju bujnost za 50% manju nego stabla cijepljena na sjemenjaku marelice (*Prunus armeniaca* L.) Na taj način dobijemo više „malih“ voćaka po hektaru površine, što nam donosi određene prednosti u uzgoju i olakšava provođenje tehnoloških mjera. Kod ovakvog načina uzgoja koristimo se razmakom sadnje 4 m između redova, a u redu 2 m i 3 m. Uzgojni je oblik vretenasti grm.

PREDNOSTI GUSTOG SKLOPA SADNJE – PREDNOSTI MALOG STABLA

- Slabija bujnost sadi se 1000 – 1500 stabala/ha.
- Svi se radovi obavljaju sa zemlje.
- Brži ulazak u rod. Dobra početna rodnost.
- Smanjen i olakšan rez - manja oštećenja rezom.
- Višekratna rezidba – manji stres za voćku.
- Olakšano prorjeđivanje plodova i berba.
- Bolja osvjetljenost-bolje formiranje cvjetnih pupova
- Kvalitetniji plodovi-bolja obojenost

Za podizanje proizvodnog nasada izbor sorte ima odlučujuću važnost. Osim do sada poznatih sorti marelica, u novije vrijeme pojavio se veliki broj novih introduciranih sorti različitog vremena dozrijevanja.

Na osnovi iskustava iz drugih zemalja i preliminarnih istraživanja u našim ekološkim uvjetima za intenzivne nasade preporučuju se sorte: Orangered®, Goldrich® i Bergeron, a kao perspektivne preporučuju se sorte Pincot®, Sylvercot®, Kioto® i Bergarouge®. Navedene sorte odlikuje dobra i redovita rodnost, dobra transportabilnost i tržište ih dobro prihvaća.

Osim navedenih sorti dobro su se pokazale sorte: Aurora®, Marillady, Hargrand, Harlayne, Harogem, Kuresia® i Tardicot®. Vrijeme dozrijevanja navedenih sorti proteže se od početka lipnja (Aurora®) do kraja srpnja (Tardicot®).

Kako bismo sa sigurnošću mogli dati preporuku za introdukciju navedenih sorti marelica u našim agroekološkim uvjetima, potrebno je obaviti istraživanje na više lokacija uzgoja.

Stara dobra mjera bijeljenja voćaka vapnom pokazala se učinkovitom u svrhu smanjenja negativnog utjecaja naglih izmjena temperature zbog kojih dolazi do raspucavanja kore debla.

ORANGERED

Cvate srednje rano. Dozrijeva krajem lipnja i početkom srpnja. Stranooplodna.

Oprašivači: Hargrand, Harogem, Mađarska najbolja, Bergeron. Plod velik, izduženo jajolikog oblika, sjajno narančaste boje, s jasno izraženim crvenim preljevom na osunčanim dijelovima ploda. Meso mekano, sočno, izražene arome. Koštica: eliptična, lako se odvaja od mesa. Plodovi dobro podnose transport i manipulaciju. Rezistentna je na šarku. Masa ploda: 59,00 g. Topiva suha tvar: 16,30 °Brix-a.

GOLDRICH

Porijeklo: Perfection x Sunglo, SAD. Cvate rano. Djelomično samooplodna.

Oprašivači: Aurora, Pincot, Silvercot.

Dozrijeva u srpnju. Plod: vrlo velik, nepravilnog oblika, intenzivne narančaste boje bez preljeva. Meso: mekano, skladnog, sočnog, aromatičnog okusa. Koštica: eliptičnog oblika, lako se odvaja od mesa.

Masa ploda: 80,67g.

Topiva suha tvar: 15,77 °Brix-a.

BERGERON

Porijeklo: slučajni sjemenjak, Francuska. Cvatnja kasna. Samooplodna.

Dozrijevanje: srpanj. Plod velik, okruglo jajolikog oblika, narančaste boje sa ružičasto crvenim pjegama. Meso čvrsto, vrlo ukusno, fine skladne arome. Koštica izdužena, lako se odvaja od mesa. Masa ploda: 68,86 g.

Topiva suha tvar: 14,84 °Brix-a.

PINKCOT

Cvatnja: rana, intenzivna. Djelomično samooplodna.

Dozrijevanje: druga polovina lipnja. Plod izduženog oblika, velik, narančaste boje sa intenzivnim ružičastim preljevom koji pokriva više od 50 % površine ploda.

Masa ploda: 81,46 g.

Topiva suha tvar: 15,56 °Brix-a.

SYLVERCOT

Cvatnja: rana. Dozrijevanje: rano, sredina lipnja.

Plod izduženog oblika, velik, liči na Orangered i Pinkcot, ima jasnu narančastu boju s crvenim preljevom 20 %. Sadrži manje šećera od Orangered-a, ali ugodniju kiselinu. Plodovi dobro podnose transport i manipulaciju.

Masa ploda: 71,23 g.

Topiva suha tvar: 14,28 °Brix-a.